

‘ons MOLEN-bulletin’

*met nieuws en informatieve berichten van het
MOLENMUSEUM te Zevenhuizen*

Tweede jaargang Nr. 1

januari 2026

Beste lezer, donateur, sponsor,

Met de derde uitgave van ‘ons MOLEN-bulletin’ zijn we weer een jaar-drempel overgegaan en hebben we een molenjaar achter ons gelaten. Een jaar met verrassende gebeurtenissen, waaronder ook meldingen die voor ons Molenmuseum voor dit en komend jaar van een andere inhoud en belang zijn.

Maar we beginnen met de verrassende gebeurtenissen van 2025. Opnieuw ontving het Molenmuseum veel fantastische molenfoto's en -lektuur. In het kader van het jubileumjaar was er een fotowedstrijd uitgeschreven met als resultaat 51 ingezonden foto's en de bekendmaking van de winnaars in de categorieën onder de 21 jaar resp. boven de 21 jaar. Lokale en regionale pers gaf blijk van belangstelling en dat leidde tot brede bekendheid.

Het blijft ons streven om ‘nieuws’ en wetenswaardigheden over de bestaande en verdwenen molens in de regio en daarbuiten in het Molenmuseum te verzamelen en te delen. Daarbij vormt de internationale betekenis van de Molenviergang een vast gegeven om gedurig onder de aandacht van gasten en bezoekers te brengen. Dat geldt uiteraard de totale collectie van het museum. Met recht kan gezegd worden dat het werkgebied van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard breed vertegenwoordigd is.

Het vele archiefwerk van oud-bestuurslid Bertus van den Bos vormt daarbij een schier onuitputtelijke bron.

De gemeente Zuidplas kent gelukkig nog een aantal organisaties die zich beijveren om het cultuur-historisch bezit te koesteren, voor geïnteresseerden beschikbaar te hebben, voor huidige en komende generaties te bewaren en te behouden. *Welke gemeente in Nederland heeft maar liefst drie oudheidkamers, een in functie zijnde korenmolen, een historische steenwerkplaats, een molenmuseum met brede informatie over molens, lokaal, regionaal en landelijk en voorts vijf nog steeds werkende watermolens, waarvan vier de bekende molenviergang vormen?*

De besturen en vrijwilligers van deze organisaties koesteren deze objecten van lokale historie; niet alleen door inwoners van Zuidplas, maar ook wereldwijd kan daarvan worden kennisgenomen. Evenwel blijft support van de gemeente Zuidplas noodzakelijk en we prijzen ons gelukkig met de getoonde belangstelling van Frans Klovert, wethouder Cultuur van de gemeente Zuidplas.

Naast geïnteresseerde bezoekers voor het Molenmuseum tijdens de open dagen hebben we in 2025 ook verschillende groepen op afspraak ontvangen. Doorgaans werd er dan ook een bezoek gebracht aan de oudheidkamer van de stichting Oud Zevenhuizen-Moerkapelle.

Vaak maakte een dergelijk bezoek onderdeel uit van een dagje uit. De slogan ‘Uit is goed voor u’ steunen we dan ook van harte. Daarbij willen we ook de interesse van de schooljeugd met nadruk noemen.

Molenaars zijn sterk afhankelijk van de weersomstandigheden, zo kan met recht worden gezegd.

Om goed de molen te kunnen hanteren en de wieken op de juiste stand te hebben, moet je weten waar de wind vandaan komt én wat het weer kan doen. Het is echter niet alleen een naar de lucht kijken, maar ook weten wanneer er daadwerkelijk water uit de polder geslagen moet worden.

Het Molenmuseum krijgt in de - nabije- toekomst te maken met veranderingen. De locatie aan de Tweemanspolder waarvan het Molenmuseum dankzij haar inspirator en fervent molenverzamelaar Arie Dekker gebruik kan maken, heeft zijn langste tijd gekend. Er bestaan plannen dit gebied om te vormen tot woongebied hetgeen betekent dat het Molenmuseum daar op enig moment geen onderdak meer zal vinden.

Vooralsnog geven bestuur en vrijwilligers aandacht aan het completeren van de collectie, die dankzij de Vereniging De Hollandsche Molen op enig moment een bijzondere aanvulling verkrijgt. Daarover en over andere plannen leest u in deze derde uitgave van ‘ons MOLEN-bulletin’. We wensen ook u in het nieuwe jaar een goed ‘molenjaar’ toe.

Gerard Ottevanger, voorzitter

Mevr. Lies van den Bos-van Oudheusden doet het kalmer aan

Voor onze oudste vrijwilliger (96 jaar) was het in september 2025 het moment dat ze aangaf wat minder inzetbaar te zijn. Niet elke maandag is ze bij het vrijwilligers samenzijn met koffie en koek. Maar op de laatste zaterdagmiddag van de maand dat het Molenmuseum open is, zal ze weer prinsheerlijk aanwezig zijn.

Dan kunnen ook bezoekers van haar wetenswaardigheden over molens en al wat dies meer zij vernemen.

Een passend aandenken met vele foto's uit de lange periode dat Lies zich inzette voor het Molenmuseum werd haar in een genoeglijk samenzijn overhandigd.

Iets waar 'onze Lies' hopelijk nog heel lang van mag genieten!

Het Molenmuseum actief en educatief

Zoals in het voorwoord werd aangegeven zullen door omstandigheden bepaalde plannen van het Molenmuseum op een andere manier uitvoering verkrijgen. Het beleidsplan 2026-2030 van de Stichting zal daar op worden toegesneden.

De werkgroep 'Moleneducatie' geeft ondertussen het educatief plan vorm en inhoud.

Hiermee ligt het in de bedoeling om de scholieren van de groepen 7 en 8 van de basisscholen in Zevenhuizen en Moerkapelle ook aanschouwelijk wegwijst te maken over zaken die te maken hebben met molens in het algemeen en watermolens in het bijzonder.

Per slot van rekening: het gebied van het Hoogheemraadschap van Schieland kende in het verleden vele watermolens, ook in de gemeente Zuidplas. Daarvan zijn er nog enkele over die de historie van deze magnifieke bouwwerken representeren en in functie zijn.

Nadere afstemming met belanghebbenden over dit educatief plan volgt en als alles volgens plan verloopt wordt het project 'Moleneducatie' vanaf schooljaar '27/'28 geïntroduceerd. Daaraan gaan Elianne Ottevanger en Marina Roos energiek aandacht geven en zij krijgen daarbij persoonlijke ondersteuning van niemand minder dan molenaar Bertus. Nu nog een onbekende molenaar, maar 'zonder uniform' een welbekend persoon uit Zevenhuizen.

Handnijverheid: de maalsteen

Het Molenmuseum werd verrijkt met een handmaalsteen. Een zwaar object waarmee graan kan worden gemalen.

Het wordt gebruikt bij het educatief project voor scholieren. Op die manier maken ze niet alleen kennis op het Molenmuseum met historische informatie van de vele watermolens, maar ook met een hanteerbaar apparaat waarvoor je de handen uit de mouwen dient te steken

Een inkijskje

Op de maandagen drinken de vrijwilligers aan de ronde tafel in de Jan C. Lunenburgzaal koffie met koek. En daarvoor wordt dan de tafel wat opgeruimd. Per slot van rekening mag er 'een moment voor Moccona' zijn en de gesprekken over – uiteraard – molenzaken. En nadien ziet de tafel er dan net zo uit als voordien.

Want... er wordt best wat gewerkt. Zo is een verzameling ansichtkaarten ontdebeld en zijn de 'over' exemplaren beschikbaar voor verzamelaars.

Publiciteit over het Molenmuseum en de omvangrijke molencollectie

Melding is op zijn plaats over een bijzonder fraai artikel dat is gepubliceerd in het halfjaarlijks rijk geïllustreerde magazine De Nieuwe Molenwereld.

Onder de titel 'Het bijzondere verhaal van Molenmuseum Zevenhuizen' vertellen Marloes Wellenberg en Ton Meesters over de molencollectie en herinneringen aan een vrijbouter, kunstenaar en molenkenner Jan C. Lunenburg.

Ook met diverse foto's kan een blik worden geworpen op het Molenmuseum en dan kan de maquette van Dick van Vliet van de polders van het oostelijk deel van het Hoogheemraadschap van Schieland in de Molenkamer worden gezien. En alle vragen kunnen hem worden gesteld en hij kan u vertellen over polders, de molens én de molenaars, waarvan de genalogie door hem in kaart werd gebracht.

Zie voor info www.molenwereld.com voor een abonnement € 20,- p.j. voor twee magazines van 96 pagina's

Het Molenmuseum wederom verrijkt met een schenking

Cees de Haas, de bekende molenaar van de Lakermolen, de Kokmolen en de Zweilander molen in Kaag en Brasem verraste het Molenmuseum met een grote hoeveelheid negatieven van molenfoto's. Als kenner van molens is fotograferen ook zijn hobby. Kenner van molens en het molenaarsambacht en dat al bijna 50 jaar!

Het Molenmuseum is blij met deze omvangrijke verzameling negatieven en afbeeldingen. Er wordt nagedacht hoe deze verzameling wordt geïntegreerd in de collectie van het Molenmuseum.

Cees de Haas: ook hierbij nogmaals hartelijk dank en je blijft welkom in het Molenmuseum te Zevenhuizen

Internationale bekendheid van de Molenviergang

We werden attent gemaakt op een Museum in Gofhorn - Duitsland (80 km achter Hannover). Daar bevindt zich het Internationales Wind- und Wassermühlen-museum. In 2012 was daar een expositie, met ook de Molenviergang in Zevenhuizen! Deze melding geven we graag, met dank aan de melder, aan u door.

Molenbrand in Bleiswijk 6 oktober 2025

De nog aanwezige molenstomp van de molen aan de Spiegeldijk in Bleiswijk stond in brand.

Daags ervoor was een brandje in het naastgelegen leegstaand gebouw. Het incident van een kwajongensstreek werd met de molenbrand een delict. Wat na de brand restte was slechts een zwartgeblakerd karkas van de eertijds zo hoog oprijzende molen.

“Voor een goede in functie zijnde molen gaat het molenhart bloeien; bij een brand gaat het hart bloeden”.

Niet voor niets spoedden, naast de brandweer en RTV Rijnmond, ook de gebroeders Gerard en Johan Ottevanger zich naar de plek des onheils en voelden de hitte van de molenstomp.

Deze beide bestuursleden van de Stichting Verzameling Ons Molenverleden, die de algehele collectie van het Molenmuseum beheert, konden de verslaggever van dienst zijn met historische bijzonderheden over deze molen.

Resultaat: een life reportage die bijna elk uur op die dag via RTV Rijnmond werd uitgezonden en waarvan zeer velen met beeld en het toelichtend woord van de molenkenners over de niet te herstellen schade aan een molenstomp werden geïnformeerd.

Een historisch monument, want dat is toch een molen en in dit verband ook een molenstomp, is verloren gegaan.

De familie van Gelder bij de molen rond 1920
© Stichting Ons Molenverleden

'ons MOLEN-bulletin', is de uitgave van de Stichting Verzameling Ons Molenverleden

'ons Molen-bulletin'

Periodieke uitgave van de
Stichting Verzameling Ons
Molenverleden

Redactie: Gerard Ottevanger,
Willem Melis, Elianne Ottevanger
en Gert Bink

Redactieadres:
molenmuseumtezevenhuizen@gmail.com

--..--

Het Molenmuseum bevindt zich
aan de Tweemanspolder 15, te
Zevenhuizen (bovenverdieping)
en is geopend op de laatste
zaterdag van de maand (in
december doorgaans de tweede
zaterdag) van 13.30-16.00u.
Een traplift is aanwezig.
De toegang is gratis.

--..--

De Stichting Verzameling Ons
Molenverleden is een ANBI-
erkende organisatie. Voor uw
support zijn we u dankbaar en
voor financiële steun op
NL70RBRB0709944101 t.n.v.
penningmeester van de Stichting
t.b.v. activiteiten en
collectiebeheer erkentelijk!

Ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum verscheen
het boekje 'Het Molenmuseum te Zevenhuizen'.
Dit is rijk geïllustreerd en bevat tal van wetens-
waardigheden over molens en over het gebied van en
rond de Zuidplas. Dit boekje is gratis af te halen op
zaterdagen dat het Molenmuseum geopend is en
verkrijgbaar tegen vergoeding van portokosten
bij: molenmuseumtezevenhuizen@gmail.com

Op de maandagmorgen is er het gezamenlijk koffiedrinken van
vrijwilligers van het Molenmuseum en van tijd tot tijd overleg over
activiteiten. Tal van ideeën zijn er om daarmee dit en volgend jaar aan
de slag te willen gaan.

Echter, bij het realiseren ervan wordt met name gekeken naar de
uitvoerbaarheid én de daarmee gepaard gaande kosten.
Uitvoerbaarheid is alleen doenlijk dankzij de bereidheid en
inzetbaarheid van vrijwilligers; en daarbij wordt niet alleen gedacht
aan de categorie boven de 50+.

De vraag blijft dus ook of er mensen zijn die op de openingstijden
bezoekers willen ontvangen en/of rondleiden. Wanneer u interesse
heeft of meer wilt weten: neem contact op dan wel zend de vraag naar
molenmuseumtezevenhuizen@gmail.com of bezoek het Molenmuseum
tijdens de openingstijden. U bent zeker welkom!

AGENDA-nieuws:

Op zaterdagmiddag 28 februari, wanneer het Molenmuseum weer is
geopend voor bezoekers en ook nu genodigden, staat de **Inundatie van 1944**
als blikvanger in de schijnwerpers. Daarbij is er tevens acte de presence
vanuit ons gemeentebestuur om aan deze in kaart gebrachte historische
gebeurtenis, verluchtigd met foto's, directe betrokkenheid te geven.
In de pers zal hieraan ongetwijfeld aandacht worden gegeven. Diegenen
waarvan het emailadres ons bekend is, ontvangen over e.e.a. nog informatie.

Wilt u ook de komende bulletins ontvangen? Meld dit aan: molenmuseumtezevenhuizen@gmail.com

Financiële steun onontbeerlijk

In de afgelopen periode, zoals dat met name het geval was bij het bekendmaken van de winnaars van de
fotowedstrijd, mocht support worden ontvangen van enkele sponsors. Daarvoor is het bestuur zeer
erkentelijk, evenals aan anderen die zorgen voor een versterking van de Museumkas.

Ook voor het doen van specifieke uitgaven, met name voor het digitale traject dat ook voor het
Molenmuseum van gewicht is, kan worden bijgedragen. Onze dank bij voorbaat!

Openstellingen op zaterdagmiddag van het Molenmuseum aan de Tweemanspolder 15 te Zevenhuizen:

31 januari, 28 februari, 28 maart, 25 april, 30 mei en 27 juni 2026 van 13.30-16.00u

Op de bovenverdieping van het pand is het Molenmuseum gevestigd, dat wordt beheerd door de Stichting
Verzameling Ons Molenverleden; op de begane grond is de Oudheidkamer van de Stichting Oud
Zevenhuizen-Moerkapelle. Daar is ook de koffiehoek. Er is een traplift.

Op afspraak is er de mogelijkheid voor groepsbezoek aan beide musea.

Het Molenmuseum –

waar historie tot leven komt

'ons MOLEN-bulletin', is de uitgave van de Stichting Verzameling Ons Molenverleden

